

BARNAFRID
LINKÖPINGS UNIVERSITET**Justitiedepartementet**
ju.remissvar@regeringenskansliet.se**Remiss:** Ju2021/02494

Remissvar

Ökad kvalitet i rättsintyg (Diarienummer Ju2021/02494)

Barnafrid, nationellt kunskapscenter om våld mot barn, har beretts möjligheten att inkomma med ett remissvar på promemorian om ökad kvalitet i rättsintyg.

Sammanfattning

Barnafrid ställer sig bakom förslaget om att Rättsmedicinalverket ska få meddela föreskrifter vad gäller rättsintygs innehåll och utformning. Vi instämmer med att det är viktigt att rättsintygen håller en genomgående hög kvalitet. Detta anser vi bör gälla för både barn och vuxna. Promemorian saknar dock information om ett eventuellt barnperspektiv vid detta arbete. Vi har därför ett antal synpunkter som vi vill lyfta fram.

Barnafrids tillstyrker

Förslaget till ändring i förordningen (2005:1063) om rättsintyg i anledning av brott

Barnafrids synpunkter

Rättsintyget kan utgöra ett viktigt bevismaterial i samband med brottsutredningar om vålds- och sexualbrott som begåtts mot (och ibland av) barn. Barn som får ett rättsintyg utfärdat ska inte behöva behandlas olika beroende på vilken aktör som utfärdat intyget. Barnafrid instämmer därför med att det är viktigt att rättsintygen håller en genomgående hög kvalitet vad gäller intygets innehåll och utformning. Barnafrid vill framhäva att rättsintygets föreskrifter bör vara anpassade för både barn och vuxna. I promemorian finns dock ingen information om rättsintyg för barn. Vi ställer oss därför frågande till hur Rättsmedicinalverket kommer att ta hänsyn till barnperspektivet vid meddelande av föreskrifter för rättsintygets innehåll och utformning. Vi vill därför lyfta fram ett antal synpunkter:

1. Barnafrid anser att det bör ställas krav på särskild kunskap och kompetens

inom barnmedicin och relaterade specialiteter vid utfärdandet av föreskrifter för rättsintygets innehåll och utformning. Vid yttranden från Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och Socialstyrelsen anser vi att det är viktigt att samla in information från respektive myndighet vad gäller rättsintyg för barn. Även här bör det ställas krav på särskild kunskap och kompetens gällande våld mot barn. Barnafrid vill därför se en precision i vilka som ansvarar för att yttra sig, samt i hur kompetensen inom barnfrågor säkerställs.

2. Barnafrid anser vidare att det är viktigt att kvalitetssäkra de rättsintyg som utfärdas för barn. Vi föreslår därför att en utvärdering bör genomföras gällande rättsintygen kvalitet före och efter införandet av eventuella föreskrifter om innehåll och utformning. Utbildnings- och kompetenshöjande insatser bör även inkludera föreskrifter gällande rättsintyg för barn.
3. Barnafrid vill även uppmärksamma att ett flertal svenska studier har rapporterat att få rättsintyg begärs ut i samband med utredningar om vålds- och sexualbrott mot barn (t.ex. Diesen & Diesen, 2013; Ernberg, Magnusson & Landström, 2018; Otterman, Lainpelto & Lindblad, 2013). Vi föreslår därför en utredning kring förekomsten av rättsintyg gällande barn, hur antalet begärda rättsintyg kan öka i denna typ av ärenden, samt vilken eventuell effekt standardiserade föreskrifter för rättsintygets innehåll och utformning kan ha för detta ändamål.
4. I promemorian beskrivs att Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) vid Uppsala universitet har utfärdat en mall för rättsintyg vid undersökningar gällande sexuella övergrepp. Barnafrid ställer sig frågande till om ett liknande undantag kan göras för rättsintyg som gäller vålds- och sexualbrottslighet mot barn. Barnafrid föreslår därför en utvärdering av huruvida särskilda föreskrifter bör utformas gällande rättsintyg för barn vid vålds- och sexualbrottslighet.

För Barnafrid – nationellt centrum för kunskap om våld mot barn
Linköping den 20 oktober 2021

Gabriel Otterman
Adj universitetslektor

Mikaela Magnusson, fil. dr
Utredare

Laura Korhonen, prof.
Centrumchef Barnafrid

Referenser

- Diesen, C., & Diesen, E. F. (2013). *Övergrepp mot kvinnor och barn – den rättsliga hanteringen*. (upplaga 2). Stockholm: Norstedts Juridik.
- Ernberg, E., Magnusson, M., & Landström, S. (2018). Prosecution of child sexual abuse cases involving preschool-aged children: A study of Swedish cases from 2010 to 2014. *Journal of Child Sexual Abuse*, 7, 832-851. doi: 10.1080/10538712.2018.1501786
- Otterman, G., Lainpelto, K., & Lindblad, F. (2013). Factors influencing the prosecution of child physical abuse cases in a Swedish metropolitan area. *Acta Paediatrica*, 102, 1199-1203. doi: 10.1111/apa.12399